

Łukasz Kamykowski

Wstęp

Biblioteka Teologii Fundamentalnej 9, 5-6

2014

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Wstęp

Niniejszy tom serii Biblioteka Teologii Fundamentalnej w zbiorze artykułów prezentuje zagadnienie kluczowe dla chrześcijaństwa w dialogu z otaczającym światem. Jego ambicją jest podjąć – z pewnością fragmentarycznie, ale z dotknięciem aktualnych problemów – stare pytanie o wiarygodność Chrystusa i Jego Kościoła w naszej współczesności.

Dziś pytanie o to, co zasługuje na wiarę, domaga się uprzedniego wyjaśnienia także samego pojęcia wiary jako aktu. Czym jest akt przyjęcia za prawdę twierdzeń nieoczywistych? Jaki jest związek tak rozumianego aktu uwierzenia z wiarą, jaką darzymy osobę? Kiedy osoba staje się godna wiary? Wreszcie – jak przekłada się to ludzkie doświadczenie na specyficzną relację uwierzenia i zawierzenia (powierzenia siebie) Bogu? Czy jest to akt indywidualny, czy także wspólnotowy? Czym jest wiara Kościoła?

Wydawało się słuszne, aby zanim zagadnienia te zostaną przedstawione w kontekście początku XXI wieku, przypomnieć po stu latach – tytułem wprowadzenia – jednego z klasyków uzasadniania wiarygodności katolicyzmu, świeckiego apologetę, który w niepowtarzalny sposób zmierzył się z tym problemem w ojczywej Anglii u progu „długiego XX wieku”. Powrót do Gilberta K. Chestertona i jego *Ortodoksji* z 1908 roku ma między innymi tę wartość, że pokazuje, ile z dzisiejszych problemów apologetycznych tkwi korzeniami w jego epoce i zostało już wtedy zauważone i podjęte.

Artykuły składające się na publikację zostały uszeregowane według tematyki, jaką poruszają. Na początku umieszczono te, które prezentują rozumienie pojęcia „wiarygodność” w dzisiejszej teologii. Dalszy podział dokonany został według znanego i uznanego w teologii co najmniej od czasów II Soboru Watykańskiego klucza odniesień *ad intra* – wewnątrz i *ad extra* – na zewnątrz samego Kościoła. W tekstach pierwszej grupy jest po-

ruszana, z różnych perspektyw, zasadniczo jedna kwestia: kryterium, jakie dla Kościoła szukającego własnej ortodoksji i ortopraksji stanowi *sensus fidelium* – „zmysł wiary” ludu Bożego. Jak go rozumieć? Jak rozumiano go w przeszłości? Czy i jak przywoływano go w praktyce kościelnej?

Drugą grupę stanowią artykuły poruszające kwestie podnoszone przez świat nauk przyrodniczych, często za pośrednictwem filozofii czy wręcz ideologii określanej jako „nowy ateizm”, dotyczące sensowności wiary w Boga w ogóle, zwłaszcza w takiej formie, w jakiej zdają się przedstawiać Go chrześcijanie. Szczególną uwagę w tym względzie zwracają osiągnięcia neurobiologii i ich filozoficzne wykorzystanie do zanegowania ludzkiej wolności, którym w tomie poświęcono sporo miejsca.

ks. prof. dr hab. Łukasz Kamykowski